

Περιεχόμενα

1. ΣΤΕΚΙ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ 12/08/2022 σελ.24,25

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ**
ven.ygeia@gmail.com

Την πρώτη χώρα στη Νοτιοανατολική Ευρώπη στην οποία λειτουργεί Χώρος Εποπτευόμενης Χρήσης (ΧΕΧ) ναρκωτικών αποτελεί πλέον η Ελλάδα. Πρόκειται για έναν πολύ σημαντικό κοινωνικά και υγειονομικά χώρο, τον οποίο εγκαίνισσε στις 27 Απριλίου 2022 η ίδια η Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Κατερίνα Σακελλαροπούλου.

Ο πρώτος στη χώρα μας ΧΕΧ, το «STEKI 46», όπως είναι το πλήρες όνομα που του έδωσαν οι ίδιοι οι προσερχόμενοι χρήστες ναρκωτικών, στεγάζεται στο κέντρο της Αθήνας, στην οδό Καποδιστρίου 46, και ξεκίνησε οριστικά τη λειτουργία του στις 14 Απριλίου 2022, με βάση την άδεια λειτουργίας, η οποία εκδόθηκε με την υπ' αριθμό υπουργική απόφαση Δ2α/64914/5-11-2021.

Τον χώρο επισκέφθηκε στις 18 Απριλίου 2022 ο πρωθυπουργός, Κυριάκος Μητσοτάκης, προκειμένου να ενημερωθεί επί τόπου για τη λειτουργία της νέας αυτής δομής του Οργανισμού Κατά των Ναρκωτικών (ΟΚΑΝΑ).

Ο νέος ΧΕΧ είναι πλήρως εξοπλισμένος και στελεχωμένος με διεπιστημονική ομάδα για την κάλυψη των αναγκών των ωφελουμένων. Αναλυτικά, ο ΧΕΧ «STEKI 46» περιλαμβάνει 12 ειδικά διαμορφωμένες θέσεις για την ενέσιμη ή/και εισπνεόμενη χρήση προ-αποκτημένων ναρκωτικών ουσιών, χώρους για την παραμονή των ωφελουμένων, ιατρείο για την παροχή πρωτοβάθμιας φροντίδας και την αντιμετώπιση περιπτώσεων υπερδοσολογίας (overdose), καθώς και χώρο για την παροχή συμβουλευτικής ή/και ψυχολογικής υποστήριξης και διασύνδεσης των ωφελουμένων με θεραπευτικό πρόγραμμα.

Οι υπηρεσίες του ΧΕΧ «STEKI 46» εστιάζουν στα εξής:

1. Προαγωγή της υγείας των ενεργών χρηστών.
2. Παροχή πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας.
3. Προάσπιση της δημόσιας υγείας.
4. Μείωση της διασποράς των μεταδιδόμενων νοσημάτων με τη διάθεση υλικού ασφαλείας χρήσης.
5. Άμεση αντιμετώπιση περιπτώσεων υπερδοσολογίας (overdose).
6. Δημιουργία επαφής με δύσκολα προσεγγίσιμους πληθυσμούς χρηστών.
7. Διασύνδεση των ωφελουμένων με προγράμματα θεραπείας και δομές Υγείας.
8. Μείωση της όλησης και της παραβατικότητας που πιθανώς συνδέεται με τη χρήση.
9. Ψυχολογική/συμβουλευτική υποστήριξη.
10. Κάλυψη βασικών αναγκών (ατομική υγιεινή, σίτιση, ένδυση) σε άστεγους ουσιεξαρτημένους.

Με άλλα λόγια, ο ΧΕΧ αποτελεί τον χώρο στον οποίο ενεργοί χρήστες μπορούν να κάνουν χρήση ναρκωτικών ουσιών επιτηρούμενοι, με ασφάλεια, με καθαρά σύνεργα, μειώνοντας τους κινδύνους για την υγεία τους, αλλά και για τη μετάδοση λοιμωδών νοσημάτων. Η θεραπευτική προσέγγιση συνοδεύεται με τη φροντίδα υγείας και τη διασύνδεση των ωφελουμένων με άλλες υπηρεσίες, με απώτερο στόχο την ένταξή τους σε θεραπευτικό πρόγραμμα. Παράλληλα, ο ΧΕΧ συμβάλλει στον περιορισμό της όλησης που μπορεί να δημιουργείται στα σημεία συνάθροισης των ουσιεξαρτημένων, στις λεγόμενες «πίπασες» δηλαδή, αλλά και της μικροπαραβατικότητας, που συνδέεται συχνά με τη χρήση ναρ-

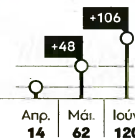
ΜΗΝΙΑΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΟΚΑΝΑ

ΜΟΝΑΔΑ: ΧΩΡΟΣ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ
Καποδιστρίου 46 / Έτος 2022

Σύριγγες που διατέθηκαν για ασφαλέστερη χρήση
Σύνολο: **602**

Άτομα στα οποία διατέθηκε υλικό ασφαλέστερης ενέσιμης χρήσης
Σύνολο: **196**

STEKI εποπτευόμενης χρήσης στην Αθήνα

Η ΕΛΛΑΔΑ ΕΙΝΑΙ Η ΠΡΩΤΗ ΧΩΡΑ ΣΤΗ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΧΕΧ – ΟΙ ΔΕΚΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΚΑΙ ΤΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΥΝ ΚΑΤ' ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΑ «Π»

Περιλαμβάνει 12 ειδικά διαμορφωμένες θέσεις για την ενέσιμη ή/και εισπνεόμενη χρήση και ιατρείο για την παροχή πρωτοβάθμιας φροντίδας

κωτικών.

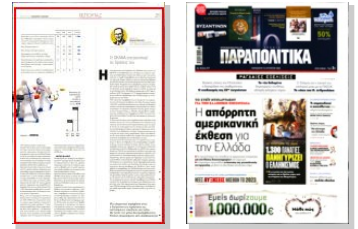
Αξίζει να σημειωθεί, μάλιστα, ότι Χώρος Εποπτευόμενης Χρήσης λειτουργούν παγκοσμίως εδώ και πολλά χρόνια, με τη Δυτική Ευρώπη να λειτουργεί λίαν επιτυχώς 88 τέτοιους χώρους σε 10 κράτη-μέλη της Ε.Ε. και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), συγκεκριμένα σε Βέλγιο, Δανία, Γαλλία, Γερμανία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Νορβηγία, Πορτογαλία, Ισπανία και Ελβετία.

ΠΑΝΩ ΑΠΟ 193 ΕΝΕΡΓΟΙ ΧΡΗΣΤΕΣ

Σύμφωνα με τα σχετικά στατιστικά στοιχεία του ΟΚΑΝΑ, τα οποία παρουσιάζουν σήμερα κατ' αποκλειστικότητα τα «ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ», με δεκαπέντε ενεργούς χρήστες

ναρκωτικών, οι οποίοι προσήλθαν τον περασμένο Απρίλιο συνολικά 55 φορές στον ΧΕΧ «STEKI 46», ξεκίνησε τη λειτουργία του ο χώρος. Μόλις δύο μήνες μετά την έναρξη της λειτουργίας του χώρου, ο συνολικός αριθμός των προσερχόμενων ενεργών χρηστών ναρκωτικών και οι σχετικές επισκέψεις σημείωσαν γεωμετρική αύξηση και μέχρι το τέλος του περασμένου Μαΐου 71 νέοι ενεργοί χρήστες προσήλθαν μέσα στον μήνα για συνολικά 790 φορές, με τον περασμένο Ιούνιο να εκτάσσοι τα σχετικά μεγέθη: 107 νέοι ενεργοί χρήστες ναρκωτικών προσήλθαν στον χώρο εντός του μήνα για 1.393 φορές...

Συνεπώς, ο ΧΕΧ «STEKI 46» του ΟΚΑΝΑ εξυπηρετεί σήμερα περισσότερους από

	Απρ.	Μάι.	Ιούν.	Σύνολο
Επισκέψεις για άλλες υπηρεσίες (αλλαγές επιθεμάτων τραυμάτων, σίτιση, ατομική υγιεινή, όπως μπάτιο, ξύρισμα κ.ά., πλυντήριο, παροχή ένδυσης/υπόδησης κ.λπ.)	30	447	909	1.386
Νέοι εξυπηρετούμενοι	15	71	107	193
Νέοι άστεγοι εξυπηρετούμενοι	6	45	54	105
Παραπομπές στη ΜΑΒΥ ή σε άλλες ιατρονοσηλευτικές υπηρεσίες ή δομές	7	93	134	234
Περιστατικά για την πρόληψη υπερδοσολογίας (overdose), με διενέργεια στενής παρακολούθησης (monitoring) - χωρίς χορήγηση ναλοξόνης	0	0	11	11
Περιστατικά για ανάταξη υπερδοσολογίας (overdose), με τη χορήγηση ναλοξόνης	0	0	0	0

Επισκέπτες για ασφαλέστερη χρήση (ενέσιμη ή εισπνεόμενη)
Σύνολο: **676**

infographics — ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ

193 ενεργούς χρήστες ναρκωτικών. Σημειώνεται ότι τρεις είναι οι κατηγορίες των λόγων για τους οποίους ένας ενεργός χρήστης ναρκωτικών προσέρχεται στον συγκεκριμένο χώρο, στην οδό Καποδιστρίου 46: είτε για ασφαλή χρήση ναρκωτικών ουσιών είτε για επίσκεψη στις ψυκοκοινωνικές υπηρεσίες είτε για επίσκεψη σε άλλες υπηρεσίες Υγείας, σίτισης, ατομικής υγιεινής, παροχής ένδυσης ή/και υπόδησης κ.ά. Σημαντικό είναι, επίσης, το γεγονός ότι από τους 15 ενεργούς χρήστες ναρκωτικών που προσήλθαν εντός του περασμένου Απριλίου στον ΧΕΧ «ΣΤΕΚΙ 46» οι έξι ήταν άστεγοι, ενώ από τους 71 νέους ενεργούς χρήστες οι οποίοι προσήλθαν εντός του περασμένου Μαΐου στον χώρο οι 45 ήταν επίσης άστεγοι και από τους 107 νέους ενεργούς χρήστες ναρκωτικών που προσήλθαν τον περασμένο Ιούνιο οι 54 ήταν άστεγοι. Έτσι, ο ΧΕΧ εξυπηρετεί, μεταξύ άλλων, συνολικά περισσότερους από 105 άστεγους ενεργούς χρήστες ναρκωτικών. Τέλος, εντός του περασμένου Ιουνίου το εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό του ΧΕΧ «ΣΤΕΚΙ 46» αντιμετώπισε εντός του χώρου, χωρίς μάλιστα να χρειαστεί η χορήγηση της ουσίας ναλοξόνη, 11 περιπτώσεις υπερβολικής δόσης ναρκωτικών. Με άλλα λόγια, σώθηκαν 11 ανθρώπινες ζωές εντός του ΧΕΧ, ενώ η πρώτη φορά κατά την οποία χρειάστηκε να χορηγηθεί ναλοξόνη ήταν την Κυριακή 26 Ιουνίου,

Παγκόσμιο Ημέρα κατά των Ναρκωτικών, σε μια περίπτωση υπερβολικής δόσης ναρκωτικών, η οποία έλαβε χώρα εκτός του «ΣΤΕΚΙ 46».

ΜΕΙΩΣΗ ΒΛΑΒΗΣ
Υπενθυμίζεται ότι ο ιδιαίτερης σπουδαιότητας για την ευρύτερη κοινωνία, αλλά και για την ατομική υγεία των ίδιων των χρηστών ναρκωτικών πυλώνας της λεγόμενης «μείωσης της βλάβης» από τη χρήση ναρκωτικών εστιάζει ακριβώς στους ενεργούς χρήστες ψυχοδραστικών ουσιών. Μέσω του Δικτύου Άμεσης Πρόσβασης του ΟΚΑΝΑ επιτυγχάνεται η μείωση της βλάβης και του κινδύνου από τη χρήση ουσιών. Πρόκειται για το πρώτο στάδιο της προσέγγισης του πληθυσμού-στόχου των ουσιοεξαρτημένων. Απώτερος σκοπός είναι ο περιορισμός της βλάβης που προκαλεί η εξάρτηση, η διασφάλιση καλύτερων συνθηκών διαβίωσης, η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής, με την κάλυψη βασικών αναγκών των χρηστών, καθώς και η διασύνδεση και η ένταξη τους σε θεραπευτικό πρόγραμμα υγείας. Επίσης, μέσω της μείωσης της βλάβης επιτυγχάνεται η προώθηση της ευρύτερης δημόσιας υγείας και ο περιορισμός της διασποράς μεταδιδόμενων λοιμωδών νοσημάτων. Στο πλαίσιο, λοιπόν, της μείωσης της βλάβης εντάσσεται και η λειτουργία του ΧΕΧ.

ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΟΥ **ΘΑΝΑΣΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ** ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ (ΟΚΑΝΑ)

Ο ΟΚΑΝΑ εντατικοποιεί τις δράσεις του

Η εντατικοποίηση των δράσεων του ΟΚΑΝΑ είναι γεγονός. Ο ΟΚΑΝΑ, αντιλαμβανόμενος τις ανάγκες των ενεργών χρηστών ψυχοδραστικών ουσιών στο πεδίο και στην κοινότητα, ενίσχυσε τις ομάδες παρέμβασης και τις δράσεις streetwork στο «εδώ και τώρα». Σήμερα το Δίκτυο Άμεσης Πρόσβασης του ΟΚΑΝΑ έχει την πιο ισχυρή παρουσία από την ίδρυση του Οργανισμού. Η έμφαση στις παρεμβάσεις μείωσης της βλάβης αποδεικνύεται στην πράξη από την αύξηση κατά 176% στη διανομή υλικού ασφαλούς χρήσης το 2021 σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Στις δράσεις streetwork το 2021 διανεμήθηκαν 428.116 σύριγγες, 41.719 προφυλακτικά και πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από 55.000 επαφές με ουσιοεξαρτημένους στο πεδίο.

Μια σημαντική παρέμβαση είναι η διεύρυνση της χορήγησης της εισπνεόμενης ναλοξόνης στο πεδίο. Για πρώτη φορά ο ΟΚΑΝΑ γνωμοδότησε θετικά για την αλλαγή του θεσμικού πλαισίου, με σκοπό περισσότεροι επαγγελματίες του πεδίου να μπορούν να χορηγούν ναλοξόνη. Με υπουργική απόφαση του υπουργού Υγείας, κ. Πλεύρη, διευρύνθηκε η εφαρμογή της ναλοξόνης τον Νοέμβριο του 2021. Με αυτόν τον τρόπο θα προλαμβάνονται θάνατοι προερχόμενοι από υπερδοσολογία.

Το θέμα των θανάτων από υπερδοσολογία απασχολεί κατά καιρούς όλους μας. Για τους θανάτους που σχετίζονται με ενεργούς χρήστες έπειτα από υπερδοσολογία, αυτό που οφείλει κανείς να αναγνωρίσει είναι ότι, δυστυχώς, δεν είναι πλήρως καταγεγραμμένοι. Εμείς ως φορέας αντιμετώπισης και διαχείρισης των εξαρτημένων στόμων έχουμε μια εικόνα για το τι γίνεται στο πεδίο. Αυτή η απουσία, όμως, της κατάστασης δεν είναι πλήρης, καθώς δεν υπάρχει στη χώρα κάποια αναλυτική καταγραφή για τους θανάτους αυτούς.

Το σημαντικό είναι ότι έχουμε πλέον το «εργαλείο» για να σώσουμε τη ζωή των ανθρώπων που αντιμετωπίζουν υπερδοσολογία, έχοντας κερδίσει πολύτιμο χρόνο οσπου να μεταφερθεί κάποιος με τοξίκωση στα επείγοντα. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι από τον Φεβρουάριο του 2022, όταν προμηθεύτηκε ο ΟΚΑΝΑ την εισπνεόμενη ναλοξόνη, έως τώρα, μια φορά έχει γίνει μόνο χορήγηση εισπνεόμενης ναλοξόνης, και μάλιστα κατά την Παγκόσμια Ημέρα κατά των Ναρκωτικών. Παράλληλα, αρκετές φορές έχει χρειαστεί να γίνει στενή παρακολούθηση σε περιπτώσεις τοξίκωσης ενεργών χρηστών. Η διαχείριση των περιστατικών αυτών πραγματοποιείται εδώ και χρόνια στο πλαίσιο της «δουλειάς στον δρόμο» και των υπηρεσιών άμεσης πρόσβασης του ΟΚΑΝΑ εν γένει. Αναμφίβολα, οι παρεμβάσεις του ΟΚΑΝΑ διαχρονικά έχουν συμβάλει στη μείωση της θνησιμότητας και την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκαλούνται από τη χρήση με σεβασμό και φροντίδα. Πόσω δε μάλλον με τους Χώρους Ενοπιευόμενης Χρήσης και την ενίσχυση των υπηρεσιών streetwork. Το ολοκληρωμένο Δίκτυο Άμεσης Πρόσβασης του ΟΚΑΝΑ καλύπτει όλο το φάσμα των αναγκών των εξαρτημένων συμπολιτών μας. Στον αγώνα κατά των εξαρτήσεων όλοι εμείς στον ΟΚΑΝΑ είμαστε δίπλα στον εξαρτημένο συνάνθρωπό μας. Κάθε μέρα, κάθε στιγμή, κάνουμε πράξη τη μείωση της βλάβης.

Μια σημαντική παρέμβαση είναι η διεύρυνση της χορήγησης της εισπνεόμενης ναλοξόνης στο πεδίο. Με αυτόν τον τρόπο θα προλαμβάνονται θάνατοι προερχόμενοι από υπερδοσολογία